TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ PHỦ LÝ** **TỈNH HÀ NAM**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 04/2023/QĐST-DS.	*Phủ Lý, ngày 19 tháng 9 năm 2023.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ PHỦ LÝ- TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Kim Ngân.

Thư ký phiên họp: Ông Đỗ Xuân Lập - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 9 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2023/TLST-DS ngày 03 tháng 3 năm 2023, về yêu cầu: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2023/QĐST-DS ngày 05 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Trần Thị C, sinh năm 1942; địa chỉ: Số nhà 15, tổ 3, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam.

* *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Anh Nguyễn Văn N, sinh năm 1971; Địa chỉ: Xóm N, xã Y, huyện Y, tỉnh Hòa Bình.

- Anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1975; Địa chỉ: Số nhà 15, tổ 3, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam.

(Phiên họp có mặt anh H; bà C và anh N vắng mặt và đều có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

* Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, đơn đề nghị, bản tự khai và trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà Trần Thị C trình bày:

Năm 1961 bà Trần Thị C kết hôn với ông Nguyễn Văn S, sinh năm 1936 (ông S chết năm 1998). Trong thời kỳ hôn nhân vợ chồng ông bà sinh được 06 người con chung gồm: Nguyễn Thị L, sinh năm 1961 (đã chết); Nguyễn Thị L, sinh năm 1965; Nguyễn Thị Đ, sinh năm 1968; Nguyễn Văn N, sinh năm 1971; Nguyễn Văn H, sinh năm 1975; Nguyễn Văn H, sinh năm 1977.

Từ khi sinh ra, anh H đã phát triển thể chất và tâm thần chậm hơn so với các bạn cùng trang lứa, anh H chậm biết đi, chậm biết nói, đến tuổi đi học thì anh H không nhận biết được mặt chữ và con số, không tiếp thu được kiến thức nên gia

đình không cho anh H đi học. Gia đình đã đưa anh H đi khám và điều trị nhiều lần tại Bệnh viện tâm thần tỉnh Hà N nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Họ hàng nội ngoại nhà anh H trong phạm vi ba đời không có ai bị bệnh tâm thần. Hiện nay anh H vẫn không biết chữ nào, cơ thể anh H không phát triển mà vẫn như đứa trẻ nhỏ, trí tuệ kém. Trong cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày anh H không biết làm gì, mọi sinh hoạt cá nhân phải có người trợ giúp, anh H hay mất ngủ, nói năng linh tinh, cảm xúc không ổn định, hay nổi khùng đập phá đồ đạc, đánh người thân. Các lần khám và điều trị Bệnh viện tâm thần tỉnh Hà Nam đều kết luận anh H bị bệnh rối loạn tâm thần chậm phát triển tâm thần nặng. Hiện nay anh H hiện đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật.

Vì vậy, để đảm bảo việc giải quyết các công việc gia đình sau này được thuận lợi, đúng pháp luật bà C đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam xem xét: Tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người mất năng lực hành vi dân sự và xác định bà là người giám hộ đương nhiên của anh H.

* Tại phiên họp:

- Bà Trần Thị C vắng mặt và trong đơn đề nghị giải quyết vắng mặt có quan điểm vẫn giữ nguyên yêu cầu của mình và đề nghị Tòa án cử bà là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H.

- Anh Nguyễn Văn H có quan điểm: Nhất trí quan điểm của bà C và đề nghị Tòa án cử bà Trần Thị C là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý phát biểu quan điểm: Thẩm phán đã thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền, đúng trình tự, thủ tục tuân thủ theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự, Đề nghị Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp:

Áp dụng Điều 27, 35, 39, 149, 361, 367, 370 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53, 57, 58, 59, 60, 136 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Áp dụng Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25 tháng 11 năm 2015 của Quốc hội và Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

+ Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị C về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự". Tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người mất năng lực hành vi dân sự.

+ Bà Trần Thị C làm người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H. Mọi giao dịch dân sự của anh Nguyễn Văn H do bà Trần Thị C xác lập, thực hiện.

+ Lệ phí: Người yêu cầu được miễn theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Bà Trần Thị C yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1977, địa chỉ: Số nhà 15, tổ 3, phường L, thành phố P, tỉnh Hà Nam mất

năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam theo trình tự sơ thẩm.

[2] Về nội dung:

* Xét yêu cầu của bà Trần Thị C về việc: yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án thấy:

Trong quá trình giải quyết việc dân sự, qua xác minh, thu thập chứng cứ thông qua đại diện chính quyền tổ 3, phường L nơi anh H sinh sống cùng những người hàng xóm của anh H đều xác nhận: Khi sinh ra anh H phát triển thể chất và tâm thần chậm hơn so với các trẻ cùng trang lứa, anh H chậm biết đi, chậm biết nói, đến tuổi đi học thì không nhận biết được mặt chữ và con số, không tiếp thu được kiến thức nên gia đình không cho đi học. Gia đình anh H đã đưa anh H đi khám và điều trị nhiều lần nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Hiện nay anh H vẫn không biết chữ nào, cơ thể anh H không phát triển mà vẫn như đứa trẻ nhỏ, trí tuệ kém. Trong cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày anh H không biết làm gì, mọi sinh hoạt cá nhân phải có người thân trợ giúp, anh H hay nói năng linh tinh, cảm xúc không ổn định, hay nổi khùng đập phá đồ đạc, đánh người thân. Hiện nay anh H hiện đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật.

Tại bản "Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu" số 198/KLGĐ ngày 28/8/2023 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận: "*Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Văn H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*".

Như vậy, kết luận giám định sức khỏe tâm thần của anh Nguyễn Văn H phù hợp với nội dung các ý kiến xác nhận của đại diện chính quyền địa phương và những người hàng xóm nơi anh Nguyễn Văn H sinh sống về tình trạng bệnh lý hiện tại của anh H. Do đó, yêu cầu của bà Trần Thị C được chấp nhận và việc xác định anh Nguyễn Văn H là người mất năng lực hành vi là có căn cứ theo quy định của pháp luật.

* Về xác định người giám hộ của anh Nguyễn Văn H: Bố mẹ đẻ anh H là ông Nguyễn Văn S và bà Trần Thị C nhưng hiện nay ông S đã chết nên theo quy định tại khoản 3 Điều 53 của Bộ luật Dân sự thì bà Trần Thị C là người giám hộ đương nhiên cho anh Nguyễn Văn H.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Xét đơn xin miễn toàn bộ lệ phí của bà Trần Thị C vì bà là người cao tuổi, Tòa án thấy đủ căn cứ miễn toàn bộ lệ phí cho bà Chính theo quy định tại Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4] Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thực hiện quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Các Điều 22; 46; 47; 48; 49; 53; 57; 58; 59; 60136 của Bộ luật dân sự năm 2015.

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Các Điều 149; 361; 367; 369; 370; 371; 372; 376; 377; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội.

- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị C. Tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà Trần Thị C làm người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H. Bà Trần Thị C có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho bà Trần Thị C.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Anh Nguyễn Văn H được quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà ra quyết định. Bà Trần Thị C và anh Nguyễn Văn N được quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc kể từ ngày Quyết định giải quyết việc dân sự được niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND Thành phố Phủ Lý;
- Chi cục THADS TP Phủ Lý;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(Đã ký)

Nguyễn Thị Kim Ngân